

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Sol Triplex In Eodem Universo

Hermann, Amand

Sultzbaci, 1676

Disputatio Secunda. De Essentia, Existentia, & Subsistentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95850](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95850)

consequentiam, quia licet albedo dicatur formaliter convenire parieti, tamen certum est, quod non conveniat ipsi ex sua ratione formali, ergo licet existentia conveniret differentiae entis, non est tamen necesse, ut conveniat ex sua ratione formali.

Urgebis: Si convenit ipsi formaliter existentia debet ex sua ratione formali dicere non repugnantiam ad illam, sed hoc sufficit, quod conveniat ipsi formaliter ratio entis, ergo. *R.* negando majorem, sufficit enim quod realiter dicat illam non repugnantiam.

Replicabis: Si ex sua ratione formali non conveniat ipsi illa non repugnantia, ergo convenit ipsi ex sua ratione formali repugnantia. *R.* negando consequentiam, nam licet alterum ex contradictoriis debet convenire cuilibet simpliciter, tamen non debet convenire cuilibet ex sua ratione formali, sicut non convenit animali ex sua ratione formali habere rationalitatem, aut negationem ejus.

Addes: Ex sua ratione formali est ali-

quid, ergo ens. *R.* dist. ant. aliquid, id est aliquid quod ens: nego ant. aliquid, id est determinativum entis, conc. ant. denique si confirmaretur tota hæc Disputatio auctoritate Philosophi dicentis, id est ens non esse, quia includitur in differentiis, facile responderetur ipsam problematicè disputasse.

Arguitur 3. Secundum nos ens nihil est aliud, quam illud quod existit, aut potest existere realiter sive hoc sit ex ratione sua formali, sive non, sed differentia existunt ergo sunt formaliter entia, adeoque includunt formaliter ens. Ante solutionem advertendum est, aliud esse, quod ratio formalis entis conveniat differentiae, aliud quod ista ratio conveniat ipsi ex ratione sua formali, unde cum dicitur quod sint, vel non sint formaliter entia fit equivocatio, potest enim sumi vel in primo vel secundo sensu, hinc in forma dist. consequens: differentiae sunt formaliter entia, hoc est ratio formalis entis convenit ipsis concedo, differentiae sunt formaliter entia hoc est convenit ipsi ex ratione sua formali, nego consequentiam.

DISPUTATIO II. DE ESSENTIA, EXISTENTIA, ET SUBSISTENTIA.

QUÆSTIO I.

Quomodo Essentia & Existentia distinguantur?

I.
*Explicatur
essentia &
existentia.*

Notandum Essentiam rei dici, rationem per se primò convenientem rei intrinsicè ipsam constituentem, & à qua omnes ejus proprietates emanant, ut animalitas & rationalitas respectu hominis; dicitur etiam aliàs, *ratio formalis, quidditas, natura rei, substantia rei, &c.* quæ omnia sunt Synonyma: Existentia verò dicitur id, ratione cujus formaliter constituitur res extra suas causas & extra nihil, dixi formaliter, quia efficienter constituitur extra causas per ipsas causas, non tamen formaliter; addidi, & extra nihil, quia existentia Dei non constituit ipsum formaliter extra suas causas, cum non habeat, sed extra nihil. Tota ergò difficultas examinanda in hoc consistit, num essentia actualis, distinguatur realiter ab existentia actuali, vel utrum essentia possibilis distinguatur realiter ab existentia possibili, nam certum est existentiam actualem, realiter distinguui ab essentia & etiam ab existentia merè possibili. D. Thomas I. p. q. 3. a. 4. cum suis inter ipsas realem admittunt distinctionem, oppositum tenet D. I. d. 36. q. 3. cum quo

II.
*Existentia
non distin-
guitur ab es-
sentia.*

Dico I. *Existentia actualis non distinguitur ab essentia actuali.*

Probatur primò: Ad hominem, ideo Thomistæ distinguunt realiter essentiam ab existentia, quia ipsa essentia potest existere, vel non existere, ex quo deducunt, quod dum existit, habeat aliquid realiter distinctum, quod non habebat, quando non existebat, sed idem

est de existentia, nam hæc potest esse actu & aliquid quando non esse, ut patet de existentia Antichristi, qui nunc non est actu, & aliquando erit actu, ergo si propter hanc rationem admittenda est existentia realiter distincta ipsi essentia, etiam addi debet alia existentia existentia, sed hoc non admittunt, ergo, nec primam.

Dices I. Quamvis pro essentia quid sit per addi debeat non tamen pro existentia, quia ipsa est ratio formalis existentia, & consequenter non requirit aliam existentiam. Contra, quia colligunt essentiam non esse rationem formalem existentendi ex eo, quod possit existere, & non existere, sed existentia potest existere, & non existere, ergo etiam debent colligere quod non sit ratio formalis existentendi, & consequenter falsà supponunt existentiam esse rationem formalem existentendi.

Dices 2. Existentiam non posse concipi ut possibilem, & non existentem, quia de conceptu existentia est actu existere, sicut de conceptu hominis est esse animal sine quo existere nequit. Contra, quia existentia Petri non fuit ab æterno & tamen potuit produci, & antequam fuisset producta, cognoscebatur à Deo possibilis, ergo existentia Petri non minus ab æterno fuit possibilis, quam ejus essentia.

Instabis: Existentiam non existentem & tantum possibilem non esse existentiam, quia de conceptu ejus est actu existere. Contra, existentia non minus habet suam realitatem quam essentia, & æquè benè est participata illa ac hæc, ergo tam benè debet concipi prius possibilis, quam actualis, ac ipsa essentia. Proba-

V. **Probatur Conclusio secundò:**

Alia ratione probatur.

Quia Essentia actualis ut realiter distincta ab Existentia, vel est quid dependens & productum à Deo vel non? Si sic, ergò est formaliter existens, consequenter nõ est ponenda alia Existentia realiter distincta ab essentia; probatur consequentia, quia formaliter existere nil aliud est, quàm esse extra causas suas, nec ad aliud ponitur existentia, nisi ut ponatur res extra suas causas; ergò si essentia ut realiter distincta est producta, & extra suas causas erit formaliter existens, consequenter frustra addetur alia existentia distincta: Si verò dicatur quod ut distincta ab existentia non sit quid dependens & productum; ergò dabitur à parte rei extra Deum entitas actualis independens & improducta à Deo, quod est falsissimum.

VI. **Dices:** Non posse dici essentiam esse extra causas suas, nisi habeat Existentiam, quia Existentia est ratio formalis, quæ res dicitur extra suas causas, unde si concipitur res aliqua producta in suo esse, eo ipso concipitur extra suas causas, & consequenter cum existentia, quæ tantum accidentaliter convenit essentia. Contra, quandoquocumque duæ entitates sunt invicem realiter distinctæ, licet simul producantur, distinctis tamen actionibus producuntur, quia actiones distinguuntur penes terminos; ergò si Essentia & Existentia realiter distinguuntur, etiã actiones ipsarum productivæ realiter distinguuntur, consequenter poterit concipi essentia in se producta, & extra causas posita, præcindendo ab existentia; ergò erit existens ante Existentiam, ut in argumento deduxi. Sed in contra directè

VII. **Arguitur I.** Terminus generationis distinguitur realiter ab eo, quod non est terminus generationis, sed Existentia est terminus generationis & Essentia non est, ergò & negando min. nam terminus generationis est tota res, quæ producitur & licet possit considerari, quòd in illa, tota ratio terminandi generationem esset Existentia, tamen inde non sequitur distinctio realis, sed ad summum formalis.

Instatur: Nulla res potest intelligi sub opposito ejus, quod realiter nisi identificatur, sed Essentia potest intelligi sub non Existentia; ergò Existentia non poterit identificari Essentia. & dist. min. potest intelligi sub non existentia, quatenus potest intelligi actu non existere, sicut & potest intelligi ipsamet Existentia, concedo min. quatenus possit intelligi esse realiter existens, & simul habere negationem Existentia, aut possibiliter existens, cum negatione possibilis Existentia, nego minorem & conseq. Itaq; sicut ipsa Existentia potest intelligi non existere actu, & sic intelligi cum negatione existentia, & tamen non distinguitur realiter à se ipsa, ita potest intelligi Essentia non existere, & tamen non distingui realiter ab existente.

Arguitur 2. Ex multis inconvenientiis Primò sequitur, quòd sicut Deus est existens per Essentiam suam, eo quòd existentia ejus non distinguatur ab essentia, sic etiam Creatura esset existens per essentiam. Secundò: Quia ideò Deus est ens imparticipatum, quia non participat essentia ejus existentiam; ergò etiam Crea-

F. Amandi Hermann Metaphysica.

tura esset ens imparticipatum. Tertio: Quia ideò Deus summè simplex est, quia ejus essentia & existentia sunt idem; ergò etiam Creatura esset summè simplex. & ad primum negando ant. sed ideò potiùs, quia existentia ejus est de ejus essentia non autem de essentia Creaturæ, sed tantum est ejus modus intrinsecus. Ad secundum: Ideò Deus dicitur ens imparticipatum, quia non participat suum esse seu existere ab aliquo efficiente extrinseco, Creatura autem tam essentiam, quàm existentiam sic participat. Ad tertium nego ant. sed ideò est summè simplex, quia nec ex materia & forma, nec ex genere & differentia componitur.

Arguitur 3. Essentia rei convenit ei independentè ab omni causa efficiente, existentia verò, dependentè; ergò distinguitur realiter. & negando antecedens, quia Essentia & existentia dependent efficienter à causa efficiente, licet formaliter intrinsecè non dependant.

Dices: Ergò Essentia rerum non erunt æternæ, cum sint generabiles & corruptibiles contra Philosophos. & dist. I. p. Illati, quantum ad cognitionem hypotheticam principiorum essentialium, nego; simpliciter, concedo; distinguo etiam 2. partem: Sunt generabiles & corruptibiles, id est, possunt generari & produci concedo; hoc est, à generatione, habent talem vel talem connexionem, quam per corruptionem dependerent, nego illatum. Essentia igitur rerum dicuntur esse æternæ & necessariæ, quatenus ex se formaliter includunt talia vel talia prædicata, ut si sint necessariò debeant ista habere, & hoc intelligitur per hypotheticam connexionem prædicatorum essentialium, unde licet causa efficiens possit res non producere, nequit tamen efficere, si producantur, quòd nõ habeant talem essentiam, & hinc dicuntur non dependere à causa efficiente, nec generari nec corrumpi.

Dico 2. Essentia actualis non distinguitur ab Existentia actuali tantum ratione, sed ex natura rei, formalis distinctione. Prob. Illis fundamentis quibus probavi naturam communem distingui formaliter à suis differentiis, præcipuè ex via contradictionis, quæ etiam hic reperitur, nam essentia est quidditas rei, existentia nõ est quidditas, nec de quidditate; essentia ponitur in predicamento, existentia non ponitur; in essentia fundantur propositiones necessariæ, in existentia non, quæ omnia verificantur sine fictione intellectus, quia à parte rei verum est dicere, quòd humanitas sit de essentia hominis, existentia nõ, ergò. Confirmatur: Quia existentia Dei majorè habet identitatem cum essentia, quàm existentia Creaturæ cum sua essentia; ergò existentia Creaturæ debet esse aliquomodo ex natura rei distincta ab ipsa essentia, aliàs eandè deberent habere identitatem cum existentia Dei. Sed in contrariu

Arguitur: Pro Thomistis, iisdem quasi argumentis, quib; eos impugnavi. Si essentia distingueretur formaliter ab existentia, sequeretur processus in infinitum in formalitatibus sicut sequeretur si realiter distinguerentur; ergò. Prob. ant. quia ipsa formalitas existentia potest esse & non esse, quapropter in ipsa debet generari duplex formalitas, una quæ sit Essentia, alia quæ sit Existentia & sic in infinitum, nam illa

Ppppp Elen-

VIII. Essentia & Existentia dependent à causa efficiente.

IX. Distinguitur formaliter.

X. Argumentum in contrarium primum.

Alia inconvenientia allegata solvantur.

Essentia iterum poterit esse vel non esse, & sic iterum debet generari formalitas Essentiae & Existentiae. R. primò: Hanc retorsionem nil concludere, cum eam non assumam ad aliquid probandum, sed potius eam rejiciam ut ibidem patet. R. secundò negando ant. cum sua probatione, quia Existentia cum sit modus intrinsecus Essentiae, ratione ejus tantum poterit esse vel non esse, unde substantia sit possibilis, ratione ipsius etiam Existentiae erit possibilis, si actualis, erit etiam actualis, nec potest ullo modo secundum nos dici, ipsa potens existere, licet benè secundum Thomistas, quia secundum nos propria actione produci non potest, sicut posset secundum Thomistas, adeoq; sicut non dicitur in recto existere, sed ratione cujus potest Essentia existere.

Instatur: Essentia actualis quantumcunq; praecisa ab Existentia, eo ipso quo actualis est, concipitur existens, quia esse actuale, est formaliter esse existens; ergò nec Existentia ab Essentia, nec e contra possunt ab invicem objective praescindi. R. concessio antecedente cum probatione, negando consequentiam, quia non loquor de Essentia actuali reduplicative ut loquitur antecedens, sed specificative ut sonat ipsius consequentia, certum enim est in sensu reduplicativo Essentiam actualem non distinguui ab Existentia, quia sic Existentia est de Essentia Essentiae actualis, imò ipsa Essentia actualis, sicut albedo est de Essentia albi, in quantum albi, imò est ipsum album reduplicative & formaliter sumptum.

XI.
Secundum.

Arguitur 2. Si Essentia distinguitur ex natura rei ab Existentia sine dubio spectabitur ut est à parte rei, sed eo ipso quo sumitur ut est à parte rei, sumitur cum Existentia; ergò implicat Essentiam distinguui ex natura rei ab Existentia. R. dist. min. ut est à parte rei, id est, ut extra suas causas sumitur cum Existentia, concedo min. ut est à parte rei, id est, ut prater opus intellectus, conceptus Essentiae non est conceptus Existentiae sumitur cum Existentia nego min. & conseq.

Instatur: Essentia ut praescindit ab Existentia debet fundare distinctionem formalem, ergò debet esse existens; probatur consequentia, quia relatio distinctionis supponit extrema existentia. R. negando conseq. cujus probationem distingo, supponit extrema existentia Existentis propriis si extrema sint res, concedo ant. Existentis propriis si extrema sint formalitates, nego ant. nam ad fundandam distinctionem formalem sufficit, quòd extrema existant Existentia illius rei, cujus sunt formalitates, nec ulla est necessitas quamlibet formalitatem habere suam Existentiam, cum sufficienter existant Existentia ipsius rei.

XII.
Essentia est perfectior existentia.

Quaeres I. An perfectior sit Essentia vel Existentia? R. Essentiam esse perfectiorem Existentia, ratio est, quia homo, verbi gratia; non est perfectior equo ratione Existentiae, tam benè enim equus est extra suas causas ac homo; ergò ex eo erit perfectior, quia perfectiorem habet Essentiam, consequenter Essentia erit perfectior Existentia, quòd si autem Existentia hominis sit perfectior quam equi; hoc

non provenit ex ratione Existentiae praecise, sed ratione Essentiae, cui realiter identificatur. Nec obstat, quòd Existentia sit actus Essentiae, nam non omnis actus est perfectior sua potentia, ut patet de subsistentia Angeli, qua est imperfectior natura angelica.

Quaeres 2. Quenam sit causa proxima effectiva Existentiae? R. cum D. Existentiam non solum à Deo, sed etiam à causis secundis causari, hoc patet ex dictis, quia si Essentia est idem realiter cum Existentia, sequitur evidenter Existentiam eandem habere causam quam habet Essentia, sed causae secundae sunt vere causae respectu Essentiae; ergò & respectu Existentiae.

Quaeres 3. An quaecunq; habeant propriam Essentiam, propriam quoq; habeant Existentiam? Thomista docent materiam primam existere Existentia formae, naturam humanam Christi Existentia verbi; & aliqui licet passi accidentia Existentia subjecti, consequenter non habere proprias Existentias. R. contra illos cum communi Scottistarum affirmative, de materia prima probatum est in Physica, de natura humana probatur in 3. sententiarum, solum hic ergò de accidentibus probabo, quia in Sacra Eucharistia accidentia existunt & non existunt Existentia subjecti, quia nec hoc, nec ejus Existentia adest; ergò existunt Existentia propria.

Quaeres 4. An tam essentia, quam existentia ex gradibus Metaphysicis componantur? R. Essentias rerum componi ex gradibus Metaphysicis, non verò existentias. De Essentia patet ex Universalibus, ubi distinctionem formalem probavi inter gradus Metaphysicos. De Existentia autem probatur: existentia non habet proprias differentias per quas sit contrahibilis ad constituendos varios gradus Metaphysicos, sed ubi non sunt differentiae contrariae, non sunt gradus Metaphysici, consequenter nec compositio; ergò in existentia non sunt gradus Metaphysici, minor patet, quia in tantum distinguuntur isti gradus in essentia, & essentia dicitur composita ex illis, in quantum constat rationibus communibus & differentialibus: Probatur major, quia pluralitas differentiarum multiplicat praedicata essentialia & gradus essentialia, nam ex differentia perfectitatis sumitur gradus substantiae, ex differentia corporeitatis gradus corporis, ex differentia sensibilitatis gradus animalis, ex differentia rationalitatis gradus hominis, sed in Existentia non habentur tales diversi gradus; ergò nec differentiae contrahentes; Minor probatur, quia in ea non fundantur diversa praedicata, quod requiritur ad diversitatem graduum, nam de ea non praedicatur nisi quòd ponat Essentiam formaliter extra suas causas.

Quaeres 5. Quare Existentia non ponitur in praedicamento cum Essentia? R. Quia est posterior tota coordinatione praedicamentali, nam possumus concipere adequate Essentiam, quoad omnes gradus suos etiam individuales absque eo quod concipiatur Existentia: Quòd autem sit posterior tota illa coordinatione, ita ut non possit afficere aliquam gradum superiorem ante individuationem, probet

probat: Quia nil est capax immediatè & formaliter existentiae, nisi id quod potest esse terminus & effectus Physicæ causalitatis, quia per talem causalitatem communicatur effectui entitas actualis quæ est existentia, sed nil potest esse terminus & effectus Physicæ causalitatis, nisi sit individuum; ergo existentia præsupponit individuum, consequenter totam coordinationem prædicamentalem.

xvii.

Ratio cur quilibet gradus non habeat propriam existentiam.

Quæres 6. Quare singulis gradibus non tribuimus propriam Existentiam, cum tamen propriam habeant Essentiam, quæ per distinctam definitionem exprimitur? R. Quia nil potest habere propriam Existentiam, nisi quod potest esse terminus & effectus Physicæ causalitatis, cum autem gradus Metaphysici, seu formalitates non accipiant esse per causalitatem Physicam, sed tantum per simplicem emanationem Metaphysicam non existentiam Existentiâ propriâ, sed omnes adæquatè existent unicâ Existentiâ, illius rei cui identificantur & ad cuius spectant integritatem.

QUÆSTIO II.

De Esse Creaturarum ab aeterno.

I.

Sensus quaestiois explicatur secundum multiplex esse creaturarum.

Suppono hic ex tractatu de Cælo nullam creaturam extitisse de factò ab aeterno, quamvis antequam in tempore producantur ab aeterno possibiles fuerint, quia alioquin non potuissent produci, difficultas ergo est, quale nam esse habuerunt & habeant ante productionem & constitutionem extra causas suas, an videlicet Esse virtuale, vel cognitum, aut formale, seu reale? Per Esse virtuale intelligo illud, quod creaturæ habent in causis à quibus sunt producibiles, quod esse potius causis est adscribendum, secundum esse cognitum considerantur, quod habent in potentia cognoscitiva, à qua cognoscuntur, quo ad hæc duo esse, creaturas fuisse ab aeterno nulla est difficultas, quia ab aeterno fuit Deus & potentia ejus, quibus potuit producere & cognoscere Creaturas, ergo. Esse formale, seu reale est, quod habent Creaturæ secundum se & non in causis, à quibus producuntur, aut in potentiis à quibus cognoscuntur; Henricus hoc esse formale, seu reale creaturis ab aeterno tribuit idque tamen essentia tantum, non verò existentia, hæc sententia multorum subjacet censuris, & in nostra sententia minimè subsistit, cum essentiam & existentiam non distinguamus; quam & ulterius sic impugno: Ideò ponit Henricus Creaturas habere esse actuale essentia ab aeterno, ut secundum hoc esse terminet scientiam & cognitionem simplicis intelligentia, sed Deus ab aeterno non minus cognovit rerum existentias quàm essentias, quia juxta D. Augustinum super Genesim c. 7. non aliter novit Deus facta quàm scinda; ergo si ponantur rerum essentia ab aeterno, eadem ratione debebunt poni rerum existentia, sed hæc non ponuntur; ergo nec essentia. Alii Creaturis esse possibile tribuunt per hoc quòd ab intellectu divino cognoscantur, verum tamen hæc sententia exiguum veritatis speciem præ se fert, quia cognitio divina præcisè ex eo quòd tendat in objectum, si ex illa actio alia non oriatur nullum tribuit esse, ut patet in chymæra cognita à Deo, quæ postquam est cognita æquè

Creatura non habuerunt esse formale ab aeterno.

Nec per hoc quòd ab intellectu divino cognoscantur.

non est possibilis, ac si non fuisset cognita, quod tamen acquirere deberet, si cognitio divina aliquid intrinsecum esse communicaret, non minus quàm alia Creaturæ acquirunt secundum hanc sententiam. Et si dixeris chymæras non accipere hoc esse, quia possibiles non sunt, cum enim in hac sententia possibilitas rei dicat esse productum in mente divina, chymæra quæ acciperet hoc esse in mente divina, ex eo quòd cognosceretur, acciperet possibilitatem sicut accipiunt alia Creaturæ, quæ possibiles dicuntur, quæ ante cognitionem divinam secundum ipsos possibiles non sunt, adeoque jam aliud esse possibilitatis ante cognitionem illam habere debuerunt, quòd autem illud sit

Dico: Creaturas habere aliquid esse ab aeterno, & hoc fuit esse quoddam diminutum medium quasi inter reale simpliciter & rationis, antecedenter ad actum divini intellectus. Est Pontii contra Matrium:

II. Datur esse diminutum.

Prima pars patet ex paulò ante dictis, quia creaturæ ab aeterno à Deo cognoscuntur.

Probatur secunda pars, quia illud esse quod habent non est simpliciter reale, ut claret ex refutatione sententia Henrici, neq; est Ens rationis, cum non habeat repugnantiam & magis est perfectum, quàm Ens rationis propter nõ repugnantiam, minus perfectum vero, quàm esse simpliciter, cum non sufficiat ut possit res operari; ergo est esse quoddam diminutum medium inter Ens rationis, & reale simpliciter.

Probatur tertia pars: Objectum scientia speculative non fit per illam, sed potius præsupponitur ad illam, sed scientia quæ cognoscit Deus Creaturas, ab aeterno est speculativa; ergo non dat Creaturis esse illud secundum quod cognoscit illas.

Dices cum Matrio: Creaturas ante actum divini intellectus nullum habere proprium esse formale, nec cognitum, nec possibile, nec intelligibile, sed hæc omnia tantum habere virtualiter & radicaliter in Essentia divina. Hæc Responso concedit quod volumus, quia quaecunque esse habeant Creaturæ & quomodocunq; vocetur illud esse, sufficit ad intentum Conclusionis, quòd habeat aliquid esse antecedenter ad actum divini intellectus.

III. Probatur secundum diminutum.

Probatur secundò eadem pars: Quia prius naturâ terminatur scientia divina ad objectum primarium, quàm secundarium, sed in illo priori Creaturæ habent esse possibile saltem remotum & fundamentale, quæ non repugnant; ergo non recipiunt illud esse à scientia divina. Authores contrariae sententia multum gloriantur in autoritate Scoti in 1. d. 39. ubi dicere videtur, quòd Creaturæ habeant esse possibile per intellectum divinum, sed revera nihil ipsos juvat, quia Scotus ibi non loquitur de esse remoto, sed proximo, quia tale non possunt habere aliquid nisi quod immediatè, à voluntate produci potest, nihil autem potest sic produci nisi quod prius ab intellectu divino cognoscitur. Sed in contra

Arguitur Cum Matrio contra secundam partem, implicat dari mediū inter duo Contradictoria, sed ens reale & rationis contradicunt sibi, ergo. Respondet Pontius in sua additione

IV.

Ppppp a Matrium

F. Amandi Hermann Metaphysica.

Matrimum non intellexisse sententiam ponentium esse diminutum medium inter ens reale & rationis; nam qui docent esse diminutum creaturarum ab aeterno esse medium inter ens reale & rationis; per ens reale intelligunt ens simpliciter, actu, & realiter existens, & per ens rationis cui repugnat realis existentia, non verò intelligunt per ens reale, cui non repugnat existentia realis & per ens rationis cui repugnat, nam sic non potest participare rationem utriusque neque esse medium inter illa, dicitur ergò medium, quia habet quandam proportionem & convenientiam cum utroque, cum ente rationis, quatenus non existit realiter; cum reali, quatenus non repugnat illi existere, unde in forma. *R. dist. min. ens reale hoc est illud, cui non repugnat realis existentia, & ens rationis, cui repugnat realis existentia sunt contradictoria concedo min. Ens reale simpliciter actu existens & ens rationis sunt: Contradictoria, nego minorem, & dist. similiter consequens: ergò inter ens reale simpliciter actu existens & rationis non datur medium nego consequ. inter ens reale cui non repugnat existere & rationis non datur concedo consequ. in priori sensu nos medium ponimus, non verò in posteriori.*

Quomodo dicitur medium inter ens reale & rationis.

Procul est ab errore Wiclef.

Quomodo repugnantia Deo repugnant creatura.

V. Per hoc tam creatura non possunt gloriari in se.

Arguitur 2. Hæc Doctrina coincidit cum errore Wiclephi, ponentis creaturarum esse ab aeterno, ergò. *R. negando antec. Wiclephus enim ponit creaturarum esse reale simpliciter ab aeterno, & illud ipsum independentem à Deo, nos verò nihil nisi esse possibile quod ipsis ex natura sua competit, si enim ex natura sua intrinseca non essent possibles, non possent plus produci, quam chymæra.*

Arguitur 3. Si Deus repugnaret, repugnaret etiam creatura possibilis, ergò creatura possibilis habet esse suum à Deo. *R. dist. ant. ex defectu influxus ullius in esse possibili nego antec. ex eo quod si Deus repugnaret non esset aliqua causa quæ posset dare creaturæ esse simpliciter, & consequenter non haberet esse possibile, concedo ant. & dist. consequ. quatenus Deus communicaret ipsi esse possibile per influxum aliquem realem aut intentionalem nego consequ. quatenus non esset possibilis, nisi Deus esset, concedo consequ. Itaque quemadmodum si nullus esset oculus nullus esset color visibilis, attamen oculus non dat colori quoddam sic sit visibilis, ita in proposito, si non esset Deus non esset creatura possibilis, esto Deus non debet ipsi esse possibile.*

Arguitur 4. Sequeretur creaturas posse gloriari quòd haberent aliquod esse saltem diminutum à se ipsis omninò independentem à Deo, sed hoc est absurdum, ergò. *R. negando minorem, nam exigua hæc est gloriatio, qualem eam gloriari potest habere rana ex eo, quòd possit produci à Sole, & quòd ei conveniat possibilitas independentem à Sole, si nulum possit habere esse actuale nisi dependentem à Sole.*

Instatur: De ratione creaturæ est quòd in quocunq; suo esse, quo recedit à nihilo sit ejus esse participatum, sive sit diminutum, sive

complexum; ergò. *R. quòd si creatura per hoc esse recedat à nihilo, negando ant. in quo manifestè petitur principium, & assumitur hic, quod probari debet.*

Urgetur: Quod semel est imparticipatum semper est imparticipatum, quia tale est ab intrinseco & essentialiter, ergo si creatura habuerunt suum esse imparticipatum semper habebunt. *R. dist. ant. semper in eodem sensu in quo semel habuerunt concedo ant. in alio, scilicet quo ad esse existentia, nego antec. nec impedit hoc esse imparticipatum quo minus creaturæ habeant suum esse participatum, sed potius juvat ad illud, quia alias non posset produci, si non haberet possibilitatem, sicut non haberet possibilitatem, sicut non potest produci Chymæra.*

Quæres: Unde desumenda sit rerum possibilitas? *R. cum D. quòd possibilitas objectiva seu potentia objectiva desumi debet ex Omnipotentia DEI, Logica verò ex rationibus formalibus rerum, intelligendo per potentiam objectivam possibilitatem extrinsecam, per potentiam verò Logicam possibilitatem intrinsecam. Ratio primi est, quia rem esse in potentia objectiva, est obijci virtuti alicujus agentis eam producere valentis, sed divina omnipotentia est talis cui omnes res obijciuntur, ergò ex divina omnipotentia omnis possibilitas objectiva desumi debet: Ratio secundi est, Quia quòd Chymæra sit impossibilis, non provenit ex parte Omnipotentia Dei, quia hæc cum sit infinita virtutis quantum ex se est, æqualiter potens est ad producendam Chymæram ac hominem, ergò defectus provenit ex parte Chymæra, quatenus ex se habet aliquam repugnantiam ad produci, quam non habet homo.*

QUÆSTIO III
De Subsistentia.

Hæc quæstio vetustioribus Philosophis omninò incognita fuit, utpote quia nulla naturali ratione demonstrari potest, quòd datur aliqua substantia, seu personalitas à natura singulari distincta, unde licet aliqui in ferni concordant ex illo Philosophi axioma, *antec sunt suppositorum*, Aristotelem eam cognovisse, id male præstant, nam ibi non habet nisi quòd actiones sint singularium, quòd longe diversum est à supposito; deinde transeat etiam, quòd illa verba habeantur, quis novit eum per suppositum intellexisse aliquid distinctum à individuo. Alii adducunt illum textum 64. primi libri de anima, *Humanitas non res, nec ambulat, sed homo*, verum nil probant naturaliter, quia possunt esse vera propter distinctionem rationis quæ est inter humanitatem considerata in abstracto Metaphysico, & eandem consideratam in concreto Metaphysico, ut significatur per *ly homo*, quamvis ut sic non diceret aliquid realiter distinctum à se ipsa, ut considerata in abstracto. Cognoscitur ergò suppositivitas tantum ex fide, quæ credimus verbum divinum assumptisse naturam humanam, & non aliam.

assumpsisse suppositum humanum, & in Christo defaeto reperiri naturam humanam & non supposititalitatem, seu personalitatem humanam; & ex Authoribus Sanctorum Patrum & praesertim S. Vigili Episcopi Tridentini libro 2. contra Euthychen, ubi habet propterea Euthychen & Nestorium errasse circa Mysterium incarnationis, quia non distinxerunt personam à natura, unde dum unus ex ipsis unam personam in Christo consideravit, consequenter putavit unam tantum fuisse naturam in ipso: & dum alter consideravit in ipso duas naturas, consequenter putavit in ipso fuisse duas personas, quia scilicet si persona non distinguatur à natura, omnino ubi sunt duae naturae, debent esse duae personae, & ubi est una persona tantum, debet tantum una esse natura. Ad hanc ergo debite enucleandum plures alias difficultates non per singulares Quaestiones, sed per notabilia decidam, quare notandum est primò: Hæc tria nomina videlicet *subsistentia*, *supposititas*, & *personalitas* esse omnino synonyma & significare eandem formalitatem, solumque penes naturas quas afficiunt differre, ex eo enim, quod hæc formalitas naturam substantialem ut sic, sive sit intellectualis, sive non, afficiat, dicitur *subsistentia*, seu *supposititas*; si vero afficiat naturam intellectualem non tantum dicitur *subsistentia* & *supposititas*, sed etiam *personalitas*, unde *personalitas* & *supposititas*, item concreta suppositum, & persona habent se ad invicem sicut minus & magis commune, nam quælibet persona est suppositum, non autem quodlibet suppositum est persona eodemque modo habent ad se invicem, sicut homo ad animal, sicut enim dicere valet, est homo, ergo est animal, non verò e contra est animal, ergo est homo, ita valet, est Persona, ergo suppositum, non verò e contra, est suppositum ergo persona; suppositum ergo dicitur de omnibus substantiis completis, sive viventibus, sive non viventibus, persona verò de solis substantiis viventibus intellectualibus. *Hypostas* idem omnino modo significat, quod persona, quamvis enim antiquitus hoc nomen pateretur æquocationem, quia interdum idem significabat quod substantia, & ideo Sancti Patres recusabant admittere tres hypostasas in divinis, ne essentiam multiplicare viderentur, modò tamen ex communi usu loquentium & ex concessione Ecclesiae dicuntur tres hypostasas esse in divinis.

Subsistentia, supposititas & personalitas tantum differunt penes res quas afficiunt.

Hypostasis idem est ac persona.

II. Definitur persona.

Notandum secundò: Boetium lib. de duabus naturis & una persona Christi definivisse personam quòd sit *rationalis anima individua substantia*, quam definitionem etiam acceptat D. Thomas; sed sic simpliciter & ut verba sonant non placet Scoto in 1. d. 23. q. un, quia sequeretur animam rationalem esse personam, cum sit rationalis naturae individua substantia, similiter & Deitatem, imò & naturam à verbo assumptam cum sit individua, quapropter ne eam ob autoritatem contemnat, exponit & explicat illam per definitionem à Richardo q. de Trinit. cap. 22. datam, quòd *persona sit intellectualis natura incommunicabilis, subsistentia ubi pro substantia substituitur subsistentia*. Quae definitio facile etiam applicari po-

test supposito ut sic, scilicet, quòd sit substantialis naturae incommunicabilis existentia, ex quo patet nullum accidens habere supposititalitatem, consequenter nullum posse dici suppositum.

Notat tertio: Personalitatem, & subsistentiam, seu supposititalitatem formaliter dicere incommunicabilitatem duplicem, duplici communicabilitati oppositam, secundum quam dupliciter res communicari potest alteri, vel ut quod, vel ut quo, illud communicatur ut quod, quod in concreto praedicatur, seu per modum superioris de illo cui communicatur, sic communicatur animal homini, & bruto; homo Petro & Paulo: *Ut quo*, communicatur illud, quod per modum formae communicatur subjecto, vel etiam per modum partis sive integralis sive essentialis cujuscunque respectu sui totius, vel per modum sustentati in sustentante, ut natura humana communicatur verbo. Hinc Deitas, vel Deus non potest dici persona, quia praedicatur in recto de ejus personis, neque anima, quia hæc communicatur ut forma, neque natura humana in verbo, quia hæc sustentatur à verbo & completur ab eo, persona autem nullo modo ex his debet esse communicabilis. His praemis, quoniam inter Catholicos dubium non est personalitatem seu, &c. esse quid distinctum à natura, licet tantummodo hic agitanda erit, & solvenda, quidnam sit illud superadditum & distinctum, Thomistæ positivum illud dicunt, contrariatur eis Schola Scoti, in qua

III. Personalitas dicitur duplicem negationem.

IV

IV

Dico: *Supposititas in creati nil addit positivum, sed duplicem negationem actualis scilicet & aptitudinalis communicationis alteri ut quod, & ut quo*. Est Scoti in 3. q. 1. d. 1. a. 2. quam etiam variis argumentis, partim Metaphysicis, partim Theologicis probat, & primò quòd Christus non esset perfectus homo & nobis per omnia similis, quia non assumpsisset omnes perfectiones positivas, quae sunt in homine, cum de fide sit Christum non assumpsisse supposititalitatem humanam, ergo.

IV. Supposititas non addit aliquid positivum.

Secundò, quia esset in hominibus aliqua entitas substantialis, quae esset incurabilis, quia secundum SS. Patres suppositum est inassumptibile, ergo esset incurabile, quia secundum D. Damascenum lib. 3. fidei Orth. 6. Quod est inassumptibile est incurabile. Sed omnis argumentis hisce Theologicis, tribus aliis rationibus primam partem, ex qua facile sequitur secunda, probare conabor. Quare

Probatur Conclusio primò: Quia si personalitas creata consisteret in aliqua entitate positiva realiter à natura distincta, posset natura conservari & produci absque supposititalitate ulla, sed hoc est inconveniens, quod in nostra sententia nequaquam sequitur, quia negatio non tollitur, nisi adveniente illo cujus est negatio, cum autem hæc negatio sit communicabilitatis alteri supposito, non potest tolli hæc negatio nisi uniatur alteri supposito, sicque natura non potest esse sine supposititalitate, sive propria sive aliena, ergo non potest consistere in positivo, major patet ex sæpè dictis, quia

V. Ratio prima.

quia omne absolutum prius alio, & ab eo distinctum potest esse sine posteriori, nec videtur ulla tam necessaria connexio: Probatur minor: quia natura humana Petri, verbi gratia, singularis absque suppositalitate, vel habere posset omnes operationes suas, vel non posset, utrumque est inconueniens, ergo: prob. min. quoad primam partem, videlicet esse inconueniens quod possit habere operationes omnes, quia tunc ad nil deserviret suppositalitas, & consequenter non esset dicendum quod esset complementum istius naturae, aut perfectio, quia omne complementum & omnis perfectio ad aliquid deservire debet.

VI.
Plures instantie solvantur.

Dices I. Suppositalitem deservire ad terminandam naturam, quae sine ea quamvis possit habere suas operationes esset tamen interminata. Contra, quia non requireret aliam terminationem positivam quam illam, quam haberet a sua singularitate & existentia, quia si ad nil deservit, ad quid requiritur ulterior terminatio, aut quale esset inconueniens esse sine illa priori termino ad nihilum deserviente.

VII.

Dices 2. Suppositalitem tribuere incommunicabilitatem naturae, & consequenter licet alias operationes habere posset hoc effectu tamen careret. Contra, illa incommunicabilitas vel est quid negativum, vel quid positivum; si primum dicunt, nobis non contradicunt; si secundum asserunt, non subsistunt quia gratis ponitur aliquid positivum distinctum realiter ad praecise fundandam negationem, cum ipsam sufficienter fundare potest singularis existens: Probatur jam eadem minor, quo ad alteram partem, nimirum quod sit absurdum naturam posse existere, & non posse habere suas operationes, quia non potest assignari ratio cur actiones naturae dependeant magis a suppositalitate, quam ab ipsa natura, ergo si natura potest produci absque suppositalitate poterunt & actiones produci sine illa.

VIII.

Dices: Esse rationem, quia actiones sunt suppositorum. Contra, quia aliqua actiones quae sunt suppositi prout sunt intellectiones & volitiones provenientes ab homine possunt existere & produci non existente supposito ut patet in statu animae separatae, ergo. Deinde sine supposito natura, verbi gratia, humana haberet principia tam proxima, quam remota ad operandum, habet enim animam, ejusque potentias, intellectum & voluntatem, ergo adhuc ibi intelligere posset. Denique si natura singularis potest existere sine omni suppositalitate, unde colligitur quod actiones etiam naturae completae singularis debent esse necessario suppositorum.

IX.
Altera probatio.

Probatur Conclusio secundò. Si suppositalitas esset aliquid positivum naturae creatae superadditum, illud positivum esset substantia, vel accidens; neutrum dici potest, ergo; major patet, quia ens creatum adaequate dividitur in substantiam & accidens; minor probatur, quia non est substantia aliàs esset pars essentialis, vel integralis Physica, vel Metaphysica, neutrum dici potest, ergo: minor probatur, quia omnes partes essentialis naturae hu-

manae sunt in natura humana Christi aliàs non esset verus homo & perfectus, similiter omnes partes integrales ob eandem rationem: Probatur etiam quod non sit accidens, quia non potest assignari quale nam esset, non quantitas, nam Angeli veram habentes suppositalitem quantitate carent; non qualitas, quia nulla est qualitas quae divinitus conservari non possit separatim, sed subsistentia non potest conservari etiam secundum adversarios, ergo; nec etiam relatio, quia omnis relatio realis debet esse inter duo extrema realia realiter distincta, sed non potest assignari quodnam esset illud realiter distinctum, ad quod terminaretur suppositalitas. Ergo

Dices: Non esse substantiam, aut accedens, sed modum substantiae. Contra primò ille modus, vel est intrinsecus, vel extrinsecus, si intrinsecus, ergo realiter est: identificatur naturae, & sic necessario assumetur a verbo divino: Si modus extrinsecus, ergo erit realiter distinctus & consequenter debet esse aliquid accidens, & secundum dicta paulò supra modus extrinsecus sunt accidentia respectiva. Contra secundò, quia ille modus debet esse substantia in quantum substantia opponitur accidenti, quia non esset quid aptum inherere. Deinde non potest ostendi cur ita debeat esse modus quin sit propria dicta forma, ergo.

Replebis: Eum non posse esse formam, quia non potest existere sine natura singulari, sicut forma potest. Contra, hoc non tollit rationem formae, tunc, quia id gratis diceretur; tunc quia aliqua forma accidentalis nequeunt existere absque suo subiecto, ut patet de actibus vitalibus in communione Adversariorum, & de formis relativis, in factentia omnium.

Instabis: Ideo non posse esse formam, quia emanat a natura singulari. Contra hoc non tollit rationem formae, quia forma relativa, quae magis necessario emanat a suo fundamento, quam personalitas, adhuc habent rationem formae.

Probatur tertio Conclusio quo ad eandem primam partem, quia non sunt multiplicanda entia sine necessitate, sed nulla est necessitas assignandi aliquid positivum superadditum, ergo: prob. min. quia nullus effectus est assignabilis competens personalitati, ergo: antecedens patet, quia nullum adhuc assignarunt adversarii.

Probatur secunda pars Conclusionis, quia suppositalitas non consistit in positivo, ergo in negativo, seu in negatione comunicabilitatis ut quod, & ut quod, cum omnia alia quae non sunt supposita ut sunt accidentia & partes essentialis rerum sunt utroque modo comunicabilia, ut patet ex notabili tertio, quod autem consistat in negatione comunicabilitatis tam actualis, quam aptitudinalis probatur, quia si sufficeret sola incommunicabilitas actualis, anima rationalis separata esset suppositum, quia non esset actu comunicata; vel si sufficeret sola incommunicabilitas aptitudinalis natura humana Christi esset par-

sona, & sic in Christo essent duae personae, natura enim humana Christi licet sit actu communicata ad suppositum verbi, habet tamen aptitudinem ut non communicetur, si scilicet personaretur personalitate propria, ergo supposita talitas non potest existere in sola actuali, vel sola aptitudinali communicabilitatis negatione, sed in utraque simul. Sed contra

XII.
Argumentum in contrarium primum.

Arguitur 1. Omnes intelligunt per suppositum & personam & per nomina propria significativa personarum ut sunt *Petrus, Paulus, &c.* substantiam, & non negationem, ergo significant formaliter substantiam, & non negationem. R. disting. ant. omnes intelligunt, &c. quatenus ex communi usu loquendi importatur tota substantia cum omnibus suis complementis concedo ant. quatenus ratio formalis propria, qua constituitur totum significatum istorum nominum sit substantia, nego ant. sic etiam caecus significat animal, non tamen sic, ut ratio formalis significati per hoc nomen sit animal, sed est ipsa caecitas, seu privatio visus.

XIII.
Secundum.

Arguitur 2. Substantia secunda constituitur per aliquid positivum, ergo & substantia prima quae est suppositum, cum haec sit perfectior. R. negando suppositum consequentiae quod scilicet substantia prima sit suppositum, nam humanitas Christi est substantia prima, eam sit singularis, & tamen non est suppositum seu persona; licet autem Philoſophus per substantiam primam idem agnoverit ac suppositum, in hoc tamen nil est curandus, qui non agnovit suppositum sicut nunc agnoscunt Theologi.

XIV.
Tertium est personae divinae sed est disparitas.

Arguitur 3. Personalitas divina est quid positivum, ergo & creata. R. negando consequentiam, quia in divinis reperitur aliquid positivum incommunicabile, in quo possit poni personalitas divina, scilicet Paternitas, Filiatio, & Spiratio passiva, & est de fide quod dentur in divinis & sint incommunicabiles, & quod habeant aliquid positivum munus praeterquam esse principium negationum ullarum; sed in creatis non constat esse aliqua talia ratione, aut autoritate, nec potest assignari quodquam munus positivum, cuius sit ulla necessitas, aut utilitas, ergo non debet dici quod sicut in divinis personalitas est quid positivum, ita & in creatis. Confirmatur haec responsio, quia non omnia quae in divinis sunt debent etiam esse taliter in creatis, nam sapientia, bonitas, &c. sunt substantia, in creatis tamen sunt accidentia.

Item secundum multos adversarios singularitas creata est negativa, & tamen in divinis est positiva, ergo idem dicendum est de personalitate. Tandem incommunicabilitas, quam dicit persona divina formaliter involuit non solum negationem actualis & aptitudinalis communicationis, sed etiam potentialis, quandoquidem repugnet naturam divinam non esse personatam omni personalitate divina, sed personalitas creata non involuit negationem potentialis communicationis, sic ut natura ea affectu specificativo loquendo, repu-

gnet carere ea personalitate, ut patet ex mysterio incarnationis.

XV.
Quartum.

Arguitur 4. Omnis negatio secundum Scotum fundatur in aliquo positivo, & consequenter ad aliquid positivum, nam haec ratio in 2. d. 3. q. 2. contra Henricum probat individuum addere aliquam positivam differentiam speciei, ergo etiam negatio communicabilitatis supponit aliquid positivum, super quod fundetur, consequenter hoc positivum erit suppositalitas. R. cum Scoto 3. d. 5. q. 5. a. 3. dist. ant. omnis negatio quae provenit ab intrinseco & repugnantiam inducit in subiecto ad oppositam affirmationem, ut est irrationalitas in homine, & indivisibilitas in plura in Petro, fundatur in aliquo positivo concedo ant. negatio quae provenit contingenter, & ab extrinseco nego ant. & consequentiam, nam negatio communicabilitatis in natura singulari contingenter & extrinsece tantum convenit naturae, id est, propter defectum causae extrinsecae assumptis, a qua non assumitur, & quia non assumitur, ideo personatur in se per illam negationem. Per has duas objectiones consequenter positas facile & eodem modo solvitur argumentum Fonsecae & Lycheti, quorum primus sic proponit, suppositum est incommunicabile, ergo ab aliquo positivo & consequenter suppositum constituitur per aliquid positivum. Alter vero hoc modo ingenitum ut dicitur de Patre formaliter non dicit per se primum negationem, ergo nec natura incommunicabilis.

XVI.
Quomodo suppositalitas compleatur naturam.

Arguitur 5. Suppositalitas creata complet individuum in ratione substantiae, sed nil potest complere ens positivum, nisi ipsum sit positivum, ergo suppositalitas est quid positivum. R. dist. maj. suppositalitas complet individuum formaliter, proprie & positive nego maj. tanquam conditio, sine qua non potest haberi complementum formale, seu negative, quatenus excludit dependentiam a quocunque supposito extrinseco, a quo possit compleri, concedo maj. similiter dist. min. nil potest complere ens positivum formaliter & positive, nisi sit ipsum positivum concedo min. sicut conditio & negative nego min. & consequentiam, nam etiam absentia omnium quae contristare possunt dicitur complere laetiam. Intrinsece ergo formaliter, & positive completur substantia per suas partes essentielles, & integrales, quibus omnibus habitis sequitur ista negatio, & quia per ipsam colligitur completio, hinc ipsa dicitur complere.

Natura suppositata non admittit sensum specificativum.

Arguitur 6. Si suppositum solum diceret negationem super id quod dicit natura singularis suppositata, sequitur, quod sicut potest dici, quod aer tenebrosus possit illuminari, sic etiam sequitur, quod suppositum posset communicari, sed consequens est contra Theologos, ergo & antec. R. negando sequelam & disparitas est, quia ly *aer tenebrosus* patitur sensum specificativum, ita ut verum sit quod in sensu specificativo seu diviso verum sit quod possit illuminari, suppositum verè significat ita naturam haec affectam negatione, ut nullo modo admissat sensum specificativum & divisum, nam per se

per se primò significat negationem communicationis; unde ut paritas valeret, deberet sic poni, sicut aer tenebrosus potest illuminari sic natura suppositata potest communicari, nam hoc modo sicut primum esset verum, vel falsum, ita & secundum.

Arguitur 7. Non magis ex se determinatur natura ad supposititalitatem, quam ad singularitatem, imò minùs, cum possit esse sine propria supposititalitate, sed ad singularitatem determinatur per aliquid positivum, ergò & ad supposititalitatem. R. negando paritatem, quia ad singularitatem ita determinatur natura ut sibi repugnet simpliciter ipsa eadem manente dividi in plura, ideoque oportet, ut hæc repugnantia competat ratione positivi, scilicet differentie individualis, at suppositum non sic determinatur, etiam idem manens nam potest suppositari illo supposito, sed altero.

XVII.
Opponitur &
explicatur
authoritas.

Opponuntur Concilia & S. S. Patres definiunt Verbum divinum assumptisse naturam humanam, & non personam, humanitatem & non hominem, ut patet ex Concilio Calcedon. & ex Cyrillo Alexandrino, &c. item dicunt personam Verbi consumpsisse personam humanam, ac eam destruxisse, ut patet ex Conc. Francofurt. ad Episcopos Hispania, sed tales definitiones essent improprie, si personalitas esset negatio, ergò. R. negando min. nam Patres & Concilia nil aliud volebant, nisi contra hæreticos in Christo non esse duas personas, hoc autem optimè salvari potest in nostra sententia.

Dices: Non potest dici non assumi negatio, destrui, & consumi, &c. quia negatio nihil est, ergò. R. hæc verba non tam rigorosè sumenda esse, nam constat Patres non voluisse aliud quam personalitatem creatam in natura humana non esse, alioquin nec subsisteret sententia adversariorum, quòd enim nunquam fuit, non potest dici consumi & destrui, constat autem personalitatem creatam nunquam fuisse.

Instabis: Personalitas Verbi supplet personalitatem creatam, sed non supplet nihil, negatio enim nihil est, ergò personalitas non est negatio. R. dist. min. non supplet nil ut nihil opponitur omni reali tam positivo quam negativo, quod datur aut dari potest à parte rei independentè à potentia potente facere ens rationis concedo min. non supplet nihil prout nihil dicit omne negativum reale independentè ab opere intellectus nego min. nam per tale nihil redditur natura proximè potens operari, quare dum hæc negatio, seu hoc nihil tollitur debet suppleri per aliquid aliud, & sic in natura humana Christi suppletur per personalitatem Verbi.

Instabis: Verbum divinum supplet id, in quod refundentur actiones humanitatis Christi, sed hoc non esset negatio, quia negatio non includit in se aliquid positivum, ergò. R. dist. maj. supplet id in quod refunduntur actiones tanquam in principium influens Physicè nego maj. tanquam in principium formale, quo constituitur natura suppositata, à qua pro-

cedunt formaliter operationes concedo maj. & nego min. cum enim hæc supposititalitas non sit principium Physicum, & non influat positive in operationes, non est inconveniens ut ponatur in negatione.

Arguitur 8. Sequitur quòd potius deprimeretur natura humana per unionem hypostaticam, quam elevaretur, sed hoc est absurdum, ergò: Prob. sequela sine unione illa non haberet dependentiam ab ulla supposititalitate, posita aut unione habet dependentiam à supposititalitate divina, sed magis deprimitur natura per dependentiam, quam sine, ergò. R. negando majorem cum sua probatione, quia si natura non haberet hanc unionem, tunc haberet dependentiam à propria personalitate, tanquam à naturaliter posteriori, & necessariò consequente ipsam, nisi per illam unionem impediretur, per hanc autem dependentiam, quam diceret ad propriam personalitatem non acquireret natura has perfectiones, quas acquirit ex unione ad Verbum divinum.

Instatur: Secundum Scotum persona creata potest assumere naturam creatam aliam, verbi gratià, Petrus potest assumere naturam Joannis, sed hoc fieri non posset, nisi persona diceret aliquid positivum, ergò etiam secundum Scotum aliquid positivum dicitur: min. prob. quia non posset terminare unionem: Respondet Lorca, Scotum manifestè dubium in hac re; verum in sua sententia non poterat manere dubius, quia certum videtur, quòd unio realis terminari non posset ad negationem: Quare R. Scotum dubium manifestè non in hac sententia, sed in sententia tunc communiore constituyente personam per positivum.

Arguitur 9. Natura humana assumpta facit unum per se positivè cum Verbo divino, sed hoc esset falsum in nostra sententia, ergò: Prob. sequela, quia si natura humana non haberet aliquid positivum pro personalitate propria, & esset substantialiter completa positivè, nec cureret aliquo complemento positivo, sed natura non carens aliquo complemento substantiali positivo per se nequit facere unum per se cum illo positivo, quòd ipsi suppet adhi possit, ergò natura humana in nostra sententia non potest unum per se facere cum persona Verbi divini. R. primò, negando maj. quia natura singularis non potest facere unum per se positivè cum propria personalitate, ita non videtur quòd facere debeat unum per se positivè cum personalitate Verbi. Quòd confirmatur, quia ex Conciliis & Patribus non habetur quòd faciat unum per se cum Verbo divino in sententia hujus objectionis, nam quamvis contra Nestorium definiatur quòd homo non uniat per accidens cum Verbo, ista tamen unio intelligenda est in sensu Nestorii, qui intelligebat hominem non fuisse unitum Verbo unione Physicæ & reali, sed unione solum secundum affectum & gratiam. R. secundò, concessa maj. negando min. cum minore suæ probationis, manifestè verum sit quòd naturaliter fieri non possit, supernaturaliter tamen non implicat, manifestè si vera sit major objectionis, nam aliter Verbum divinum cum sit substantialiter completum

pletum non posset facere unum per se cum natura humana, sive illa esset ex se completa, sive non esset, itaque sicut Verbum divinum, licet completissimum sit, positivè potest facere unum per se cum natura humana, ita natura humana licet sit positivè completa potest facere unum per se cum Verbo divino ob eandem rationem.

XIX. Argumentum ultimum.

Arguitur 10. Sequitur, quòd natura fuisset de facto personata propria personalitate, sed hoc est inconveniens, ergò: Probatur sequela: quia ipsa natura prius naturà fuit producta quam unio, sed in illo priori habuit negationem actualis & aptitudinalis communicationis, ergò fuit personata propria personalitate. R. negando sequelam, & distinguendo minorem probationis, negativè, seu permissivè transeat, positivè nego min. hæc distinctio intellecta manet ex sæpe dictis.

Quæres: An partes essentielles & integrales Physicæ habeant proprias subsistentias? R. partes integrales homogeneas, quæ ab invicem separatæ sunt entia completa & per se (ut sunt partes aquæ) sic separatæ habere proprias & totales subsistentias, quia subsistentia sequitur ad ens substantiale completum, & per se existens. Ad partes verò heterogeneas, quales sunt manus, pedes, &c. non sequuntur subsistentiæ partiales aut totales, quia non possunt dici supposita, sed partes suppositorum, nec etiam sunt entia completa. Idem dicendum est de partibus essentialibus non tantum in toto, sed etiam extra totum, in toto enim actu communicantur alteri supposito, scilicet supposito totius, nec etiam extra totum, quia deest ipsis complementum substantiale reale proximum, subsistentia autem est ultimum complementum naturæ completæ.

XX. Partes homogeneas habent proprias subsistentias.

DISPUTATIO III.

DE PROPRIETATIBUS ENTIS UT SIC.

Omnium rerum essentias quadam concomitantur proprietates & passiones, quæ à natura proprie emanant, tales proprietates entis vulgò quinque assignantur, videlicet, res, verum, bonum, aliquid, unum, sed quia res & aliquid sunt synonyma enti, ideo in re sistendo non nisi tres erunt, de quibus etiam sic Disputabo. Quare sit

QUÆSTIO I.

Quomodo hæc proprietates distinguantur ab ente?

I. Supra enumeratas passiones reales esse & positivas vix dubitari potest, nam cum ab ente reali emanent vix rationis erunt; & iterum, quia qualibet proprietas ex ratione sua intrinseca importat aliquam perfectionem, qualem vix dicit ulla negatio: Sed & certum esse videtur, quòd aliquando distinguantur, quia alio modo explicatur natura entis ut est una, vera, bona, & ut est ens, quod non fieret, nisi aliquomodo distinguerentur, qualis autem sit distinctio

nam ubi dantur extrema actu à parte rei etiam distinctio debet esse talis, sed ens & proprietates ejus sunt extrema actu à parte existentia, ergò & distinctio debet esse actu & à parte rei, adeoque rationis non sufficit. Deinde sequetur non esse passiones reales, sed rationis, ergò.

Dices: Non sequi, sicut non sequitur hæc passio distinguitur sola ratione, ergò est ens rationis, sed sequitur, ergò distinctio est ens rationis. Sed contra facit, quia Deus cognoscit has passiones de ente & distinctas inter se, ergò sunt à parte rei distinctæ inter se & consequenter ab ente, ut verbi gratia, quæ sunt eadem unitertio sunt eadem inter se & e contra; consequentia patet, quia Deus cognoscit res ut sunt à parte rei, alias fingeret, prob. ant. quia aliter divinus intellectus concipit ens unum aliter ens verum, aliter ens bonum, ergò ut distincta.

III.

II. Dico: Proprietates entis distinguuntur formaliter ex natura rei ab ipso ente. Est D. 7. d. 16. q. unica. Hæc conclusio probari potest omnibus principiis, quibus probatur distinctio formalis inter alias proprietates, sine qua rationem proprietatum habere non possent; sed directe contra adversarios probo eandem primò. Non distinguuntur realiter, ergò formaliter ex natura rei, consequentia est clarissima, ant. prob. illud enim realiter distinctum vel esset quid absolutum, vel respectivum, neutrum dici potest, ergò: prob. min. non absolutum alias daretur aliquid ens à parte rei, quod non esset unum, quia ens potest conservari absque omni absoluto realiter distincto; non etiam respectivum, nam nequit assignari terminus ejus realis, quo posito necessariò poneretur & quo non posito non necessariò poneretur, ergò. Probatur secundò contra Suarezem; quia non sufficit sola distinctio rationis, ergò, &c. ant. prob. F. Amandi Hermann Metaphysica.

Arguitur: Ens in quantum ens ex eo præcisè, qua tale est absq; alio reali modo superaddito habet quiddam necessarium est, ut sit unum, verum, bonum, ergò: prob. ant. ex modo explicandi ens, quia hoc dicimus esse ens, quia habet veram essentiam unam, & perfectionem aliquam realem, ergò. Confirmatur hoc, quia considerando solum conceptum objectivum entis adequatè sumptum ex vi talis conceptus est in se ipso individuus & à quocunq; alio divisus, ergò ex vi proprii esse habet unitatem. Deinde secundum proprium esse habet intelligibilitatem, ergò & veritatem, quæ est fundamentum intelligibilitatis & idem dicendum est de bonitate. R. negando assumptum quod scilicet ex ratione sua formali habeat quod sit formaliter unum, verum, bonum, quia tale est tantum fundamentaliter: nec obstat vulgaris modus explicandi

IV. Argumentum in contrarium.

Q9999 Ens